

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 114.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 114.

РІК IV.

Ч 47. СЕРЕДА 27.

ПАДОЛИСТА.

1912. WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, NOVEMBER 27, 1912 No. 47. VOL. IV.

**Хто пришле щорічну нову
або відновить стару перед-
плату на „Роб. Народ“
в сумі 2 доларя,
той дістане великий РОБІТНИЧИЙ
—КАЛЕНДАР НА 1913 РІК ДАРОМ.—
— Користайте з нагоди, —
бо календарів мало. Календарі будемо давати
—(тільки до 20 грудня.)—**

Дальші вісти про війну.

Константинополь, 18 пад.

Вчора велась цілий день кривава борба під Чатагалі. Одні вісти говорять, що Турки вбили 8000 болгарських воєнків в полон, другі знову заперечують се му.

Цетинія, 18 падолита.

По кривавій борбі, Чорногорці заняли порт Сан-Джованні ді Медуа, не оглядаючись на протест Австрії.

Борба Сербів о Монастир ведеться дальше. Сербі мають більше війська і армат.

З кожним днем тисячі людей паде жертвою холери. На днях привезено до столиці Туреччини 300 хорих Турків, яких уміщено в поза міських шпиталях.

Лондон, 19 пад.

Остаточо Сербія здобула Монастир і забрала до неволі 50,000 Турків. Монастир є одним із найбільших міст в Македонії. Через се, що Монастир піддав ся Сербам, відпала від Туреччини і ціла Македонія.

Білгород, 19 пад.

Амбасадор Німеччини і Італії, повідомили сербське правительство, що їх держави пінуть Австрію, коли Сербія не згодить ся на австрійські жаданя. Сербія відповіла, що рішаючи відповідь може дати аж по укінченю війни з Туреччиною.

Відень, 20 падол.

Шовіністична віденська преса страшно розкрилась, аби Австрія мобілізувала війська і примусила Сербію згодитись на австрійські жаданя.

Цсар мав довгу нараду з генералом Шенс. Вчора знова відбулись тайні наради між амбасадорами Німеччини і Італії з австрійським міністром заграничних справ.

Берлін, 20 пад.

Німеський кореспондент донсить: В неділю, в протязі двох минут часу, згинув цілий відділ болгарського війська, котрий пробував перейти ріку коло Чатагалі. Турки побачивши, що неприязельські війська збились до купи, спрямували до них свої армати і по двох хвилинах остались тільки шматки мяса.

Цетинія, 20 пад.

Відносини між Австрією а Сербією страшно напружені. Мобілізація йде по цілій державі.

— Австрія дуже бажає проливу крови. Вона не маючи причин, задля котрих моглаб виступити до війни, — сама підкладе собі ногу аби впасти а тоді наробити крику, що її хтось трутив і звестись в лапи.

Софія, 22 пад.

Туреччина не згодилась на такі умови мира, які ставлять її балканські держави; війна ведеть ся дальше.

Атени, 22 пад.

Греки здобули турецький острів Метіане. Турки, що стерегли сего острова, одні потвікали, а другі піддались без ніякого опору.

Лондон 23 пад.

Ненависть між Австрією а Росією зростає з кожним днем. Обі держави готові до війни. Росія вислала донських козаків дуже близько галицької границі.

У Відні знова змобілізовано потрібні резерви. Около 300,000 жовнів знаходиться близько Сербії, а 400,000 в Галичині.

В останніх двох тижнях наступила ґрунтова зміна розподіленя жовнів.

Укравців, Поляків і Чехів вислали на полудне, аби в разі війни мордували Сербів, а Італійців, Хорватів і других вислали на північ до Галичині аби мордували Росіян.

Австрія має заперену поміч від Німеччини, Румунії а також Італії.

Краків 23 пад.

Всі резервисти в Галичині дістали розказ явитись до 24 годин в своїх полках (регіментах). Отже мобілізація відбуваєсь на велику скалку. Одні війська збирають ся на границі Кракова, другі на границі Поділя і Волиня. Війна з Росією висить на волоску.

Лондон, 23 пад.

Болгари дальше проливають кров під Чатагалі. Греція вислала Болгарам на поміч більше 30 тисяч війська.

Білгород, 25 пад.

Сербі знова здобули кілька містечок в Албанії. Турки здеморалізовані новою війною, піддають ся без найменшого опору.

Відень, 26 пад.

Розійшлись вісти, що в Сербії замордовано австрійського консуля. Можливо, що пуцею тільки звичайну блягу, аби розбудити в Австрійцях ненависть до Сербів; коли дійсно консуль зістави убитий, так війна Австрії з Сербією вже готова.

Сербія постягнула всі свої війська над Дунай, щоб стерегли столиці.

Вісний презент, купив її лляку. Чи ся молода пара а здорового ума, треба сумніватись.

Чотирох епілників звісного полімена Бекера, котрі разом замордували шулера Розенталя, знездужено на смерть.

В Північ, Кароліні наступила катастрофа поїздів. 6 людей забитих а 6 тяжко ранених.

Повідомленя і заяви

Позаяк в нашій друкарні захорів один із робітників, тому се число „Р. Н.“ припинилось. На слідуючий раз постарамось випустити газету на час.

Редакція.

„Рада Сімох“ з радостю вітає нововибраний Ц. З. Ф. У. С. Д. і приобіцює йому своє понертэ та партійну карність. Лятарі, що сковавав наше тіло — мивув вже. До організації товаришів! „Рада Сімох“

Товариші фермери Селк-кірського виборч. дістрікту! Повідомлямо Вас, що виборці а Лубав вислали вже сего місяця петицію до посла Бредборго. Тому висплайте і Ви на слідуючу адресу: Mr. Geo. Bradbury M.P. Ottawa, Ont.

За Селк. Дістр. Комітет, Е. Голубович.

До нашого відомо доходять вісти, що в послідних часах якісь самозванчі лектори в Кенорі, Онт. збирали гроші на фонд Мир. Січинського і дозорців. Тому, хто дав ся надати сим людям, хай повідомить про се „Раду Сімох“ на адресу: Box 3703. Winnipeg.

Заходом локалів українського, латиського і фінляндського соц.-дем. партії в Ванкувер, відбуде ся дня 7 грудня, в суботу вечер о 8 год. в Obvgen Hall

Концерт,

з котрого прихід призначений на політичних в'язнів в Росії. Комітет.

Манітоба 63.000 душ

Саскечеван 62.000 „

Альберта 53.000 „

Онтаріо 9.000 „

Квебек 8.000 „

Бр. Колумбія 12.000 „

Східні надморські провінції 8.000

Разом 215.000 душ.

Державні доходи Канади за фіскальний 1911-12 ф. вносять 136 мільонів 108 тисяч доларів а видатки за той рік вносять 98 мільонів 161 тисяч доларів. Теперішній довг Канади вносить 340 мільонів доларів.

В Злуч. Державах оженив ся один 23 літній молодець а 10 дитною дівчинкою. Як

Вісний презент, купив її лляку. Чи ся молода пара а здорового ума, треба сумніватись.

Чотирох епілників звісного полімена Бекера, котрі разом замордували шулера Розенталя, знездужено на смерть.

В Північ, Кароліні наступила катастрофа поїздів. 6 людей забитих а 6 тяжко ранених.

Повідомленя і заяви

Позаяк в нашій друкарні захорів один із робітників, тому се число „Р. Н.“ припинилось. На слідуючий раз постарамось випустити газету на час.

Редакція.

„Рада Сімох“ з радостю вітає нововибраний Ц. З. Ф. У. С. Д. і приобіцює йому своє понертэ та партійну карність. Лятарі, що сковавав наше тіло — мивув вже. До організації товаришів! „Рада Сімох“

Товариші фермери Селк-кірського виборч. дістрікту! Повідомлямо Вас, що виборці а Лубав вислали вже сего місяця петицію до посла Бредборго. Тому висплайте і Ви на слідуючу адресу: Mr. Geo. Bradbury M.P. Ottawa, Ont.

За Селк. Дістр. Комітет, Е. Голубович.

До нашого відомо доходять вісти, що в послідних часах якісь самозванчі лектори в Кенорі, Онт. збирали гроші на фонд Мир. Січинського і дозорців. Тому, хто дав ся надати сим людям, хай повідомить про се „Раду Сімох“ на адресу: Box 3703. Winnipeg.

Заходом локалів українського, латиського і фінляндського соц.-дем. партії в Ванкувер, відбуде ся дня 7 грудня, в суботу вечер о 8 год. в Obvgen Hall

Концерт,

з котрого прихід призначений на політичних в'язнів в Росії. Комітет.

Країни.

Всі люди що від нас купували шіфкарти минувших років вам скажуть що від нас найліпше і найбезпечніше їхати; — Ми просимо всіх людей що мають їхати до Краю сеї осени щоби зайшли до нас або написали по всі інформації за шіфкарту.

Шіфкарта з Вінніпегу до Кракова тепер коштує \$70.65.

Ми маємо великий запас старокраєвих грошей і виміняєм всім людям котрі у нас куплять шіфкарти. Люди котрі не хочуть з собою нести гроші можуть у нас післати так що там сами відберуть рівні гроші, почта і змінив коштує 2 центи від долара.

Ми також спроваджуємо людв з Краю до Канади. Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

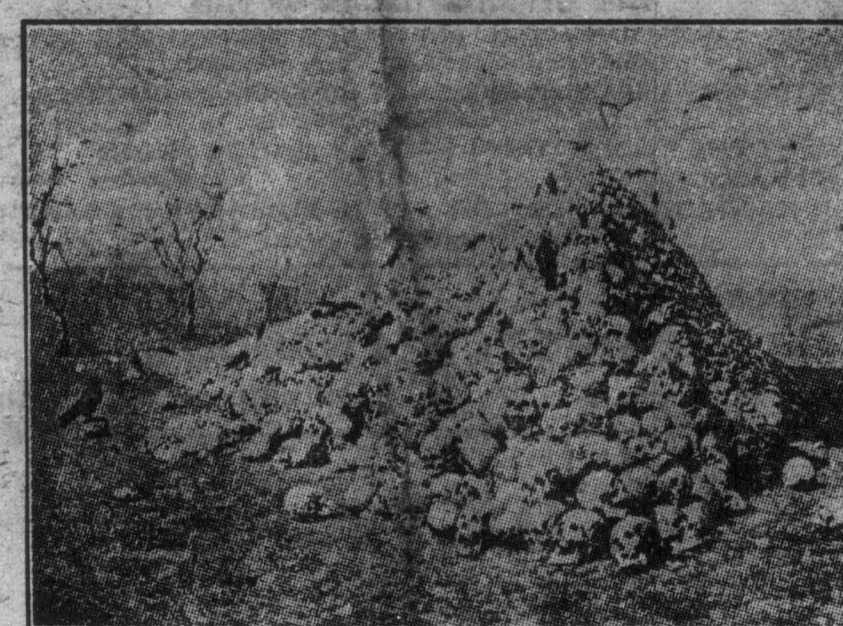
ALLOWAY & CHAMPION

БАНКЕРИ І КОРАВЕЛЬНІ АГЕНТИ,

С. GENIK, УПРАВІТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man



Овочі війни.

збори, розвязаного „Українського Клубу“.

В Іспанії заложили робітники фабрик шкла. Сі, що будуть в ній працювати, будуть і її власителями. Се найліпший образець кооперативи.

Дня 25 с.м. соціалісти Будапешту урядили демонстрацію проти війни. Не подалось се поліції і прийшло до борби з кількатиюочкою товсюю демонстрантів. 14 соціалістів тяжко ранених а 30 арештованих. Наступило обуреня робітників у всіх більших містах.

Італійські соціалісти запросили до Риму франц. соціаліста антимілітариста Герве, щоб сеї вигодосив там мову проти війни. Та італійська поліція арештувала Герве і відіслала його назад до Парижа. На стані стрінув Герве якийсь буржуї і каже: „А що, не прийняли Вас в Італії! Те саме і ту повинні зробити з Вами. Хай живе армія, хай живе війна!“

На се пренайсюкйнійше відповів Герве: „Цілком слушно; хай живе холера!“ На се буржуї замкнув пісью і відійшов.

Найновіша урядова черенсь Канади подає загальне число українського елемента в Канаді на 215 тисяч душ. По провінціям число Укравців представляється так:

Манітоба 63.000 душ
Саскечеван 62.000 „
Альберта 53.000 „
Онтаріо 9.000 „
Квебек 8.000 „
Бр. Колумбія 12.000 „
Східні надморські провінції 8.000

Разом 215.000 душ.
Державні доходи Канади за фіскальний 1911-12 ф. вносять 136 мільонів 108 тисяч доларів а видатки за той рік вносять 98 мільонів 161 тисяч доларів. Теперішній довг Канади вносить 340 мільонів доларів.

В Злуч. Державах оженив ся один 23 літній молодець а 10 дитною дівчинкою. Як

Вісний презент, купив її лляку. Чи ся молода пара а здорового ума, треба сумніватись.

Чотирох епілників звісного полімена Бекера, котрі разом замордували шулера Розенталя, знездужено на смерть.

В Північ, Кароліні наступила катастрофа поїздів. 6 людей забитих а 6 тяжко ранених.

Повідомленя і заяви

Позаяк в нашій друкарні захорів один із робітників, тому се число „Р. Н.“ припинилось. На слідуючий раз постарамось випустити газету на час.

Редакція.

„Рада Сімох“ з радостю вітає нововибраний Ц. З. Ф. У. С. Д. і приобіцює йому своє понертэ та партійну карність. Лятарі, що сковавав наше тіло — мивув вже. До організації товаришів! „Рада Сімох“

Товариші фермери Селк-кірського виборч. дістрікту! Повідомлямо Вас, що виборці а Лубав вислали вже сего місяця петицію до посла Бредборго. Тому висплайте і Ви на слідуючу адресу: Mr. Geo. Bradbury M.P. Ottawa, Ont.

За Селк. Дістр. Комітет, Е. Голубович.

До нашого відомо доходять вісти, що в послідних часах якісь самозванчі лектори в Кенорі, Онт. збирали гроші на фонд Мир. Січинського і дозорців. Тому, хто дав ся надати сим людям, хай повідомить про се „Раду Сімох“ на адресу: Box 3703. Winnipeg.

Заходом локалів українського, латиського і фінляндського соц.-дем. партії в Ванкувер, відбуде ся дня 7 грудня, в суботу вечер о 8 год. в Obvgen Hall

Концерт,

з котрого прихід призначений на політичних в'язнів в Росії. Комітет.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить щотижня.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редакційний комітет: Бавм, Голкін, Навізовський.
 Відвічальний редактор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само
 Управитель В. Н. Колієник.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(THE WORKING PEOPLE)
 THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR, - W. N. KOLISNYK MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Війна і мир.

Згода, а не війна! — заговорила передова буржуазія Європи, напоєна пролітою кровю трьохлітньої агантури та пригнічена жахом балканської війни, де в протяж короткого часу, тож розлилось море людської крові, а тисячі тринів стали добрим розсадником холери. І людство радісно привітало вістку про мир. Всі відчували, що мир мав напанувати в інтересі всего людства, мав напанувати в інтересі працюючих мас обох сторін. Ясно, що після ударів, які получила Туреччина, вона не буде вже йти тим старим шляхом, котрий довів її до повного розвалу і руїни. В її інтересах було погодитись. Згода дала б її можливість взятись до відбудови і культурного піднесення краю.

Мир увільняв також Болгарію, Сербію, Грецію і Чорногору від пощок і надзвичайних податків, котрі ляжуть на них тяжким тягарем; також варід не стогнав би під гнетом військових так.

Греція діставши повну незалежність від Туреччини розвинула б величезну торгівлю, користаючи зі своєю морської положення.

Сполучені чотири малі держави показали своїми перемогами, що стара їх незалежність від „ошкунів“ з великим кулаком, умерла, і їм не страшно ні заходи Туреччини, ні інших держав повернути старі порядки. Будучи незалежними Федерація балканських народів, вони заложили державу, котра сирчала їхньому культурному розвитку і була б заслоною від всяких нападів так на море, як і на суші.

З другого боку, коли б чотири держави були в товариських відносинах до Австрії і Росії, легко могли б загойти всі рани війни і стати сильними політично і економічно. Усе це говорало за згодою. „Згоди“ жадали і великі європейські держави.

Отже сваволою різних коронованих демаггів і їх міністрів, можна членили тільки немочю, несвідомістю і незорганізованам народних мас і стремлінням тої частини буржуазії, котра має свої інтереси в заколоті на Балкані. Тільки безрадність люду пояснює демагогію Туреччини, котра просить згоди а заразом бажає і задержати всі свої сили на Балкані. Тільки повна безконтрольність пояснює стремління болгарського цара — нового „Бісарка“ — вступити до Константинополя і там в перші сьв Софії коронуватись на імператора, (може й на осла*) не звертаючи уваги, що Болгарія опустіла, що там лишались тільки недороски та старики, та що до того вступу треба буде ще провадити цілий ряд борб і соток тисяч народу.

Тільки нехотіне зрозуміти інтереси згоди, інтереси самих балканських народів, — їхнуло Сербію захопити цілу балканську країну, чим власне і зваила проти себе Австрію, котра змобілізувала 9 корпусів війська, себто 1.800.000 жовніврів.

Треба було нової борби під Читалія треба було вісімнайдцять тисяч убитих і ранених, треба було мобілізувати маринарку і пошкати резерву в числі 2.800.000 чоловіка, аби примусити „поступову“ частину буржуазії прилучитись до могутого голоу робітників, жадаючих згоди і свободи для балканських народів. Але чи буде заведена згода буржуазними представителями і коронованими катимами?

Жага вчить, що королі і буржуазія вступують тільки перед силою і свідомістю. Сила і свідомість народних мас, можуть спинити їх забрчу політику, можуть примусити їх погодитись і дати свободу всім народам. Сі короновані катв знають, що коли не вступлять ся перед жагданям і силою свідомої робітничої класи, то можуть сям помочи тільки знищенню самих корон. І хотя*

(* прим. сел.)

не-хотя мусять вступитись. Се домагає згоди, домагає пролетарів всіх країв має піддержати і військо всіх країв. Жовніврів мусять спинити убиство людей людьми і вложити оружжя одні перед другими, не починаючи бити ся. А на команду: „огодь! у бій!“ — повинні сказати: „Долів війну, долів убиство! Хай живе згода, хай живе свобода усіх народів, хай живе інтернаціоналізм!“

Старе і нове рабство.

Всі часописи згадали про „освободжене“ Нігрі, та бовгнули на ру слів о „вольній“ епосі. Як наступило „освободжене“ і чи дійсно воно наступило, о сям обов'язані сказати народова соціалісти всіх країв.

Проминуло поверх 50 літ від часу, коли американська буржуазія примушена була освободити Нігрі.

Коли промисл північних Злучених Держав потребував свободних рук праці, то полудневі держави володіли тоді Ніграмми. Еміграція європейських пролетарів-робітників, протягачись около 50 літ, не могла вдоволювати не-наспенні алетити капіталістів, і північні держави під проводом Лінкольна винесли полудневим війну. Історія говорить, що війна була завзята. Старий землео-кріпацький систем, котрий привив жити марнотравно, володіти не тільки працею і кровю людини, але й життям, й смертю її, систем, котрий не знав ні родини, ні жінки, ні дочки раба, а вважав їх за свої річч, котрі йому вільно було бити, продати, кунити — тенер був розбитий, повалив ся. Новий цар-капітал прочитив собі дорогу до робітничих сини і дістав сиромогу для викинених з під рідної стріхи голодних чорноробів, завести в своїх факриках нові форми культурного рабунку людської крові і поту.

Чи се не „освободжене“?!

Таким чином чорнороби Америки були пущені на „волю“

Пару літ перед тим, а власне 1861 р. 19 лютого, була скасована панщина в Росії. Перше, селянські розрухи, котрі стали приримати величезні розміри получені з мордованем дідичів; друге, потреба дешевих робочих рук тільки що народженому промисловому капіталови для його фабрик і варштатів, котрі були розпорядженем дідичів; третє, розвиток російського війська, забранє Севастополя в 1856 р. покказали поступовим ліберальним елементам російської шляхти необхідність пійти шляхом капіталістичної Австрії і сям прискорити освободженє християнських білих рабів, котрі в 1861 й були випущені на волю.

Колиб царят не згоджувал ся на освободженє хлопів і не пішов би за приміром Європи, то його розвал б був би подібний розкоченій Туреччині, в котрій напував вже тоді європейський капітал, піддержував тиранию турецького султана та плакав заироданьство турецьких урядників.

Ще ранійш підчас революції, 1848 р. що перекотила ся грівною хвилею через східну Європу, наступило у вільненє і австрійських хлборобів. В Австрії став тоді розвиватись капіталізм і зермуючі кліщі конче треба було виділити як найбільше податків на покритє воєнних розходів, котрі не платили ані земельні барони, ані капіталісти. Треба було доходів на війну, на розушту цїсарского двора, на нові армії і таким чином дохід, котрий йшов в кішеню панів, передсено в державну касу а відти в кишені капіталістів, нових господарів Австрії, освободжуючи їм ще до того дешеві робочі руки.

В Росії, де капіталістична продукція, ще тільки народжувалась, де ще добре памятали погром кримської війни і хлпоський розрухи, там боялись увільнити хлопів без землі, — а дали їм малі кусочки по 2-4 акри на душу. Величезні обшари лишив царат дідичам. В Росії бояв ся царат хлопів, але бояв ся й дідичів, і увільняючи хлопів, дав їм по кількох акрах землі. Та як жити на тих дво-трех акрах? Шукай праці по фабриках, а коли фабрик нема, то йди до свого дідича. Усіх добре поділяли, — злавалось всі були задоволені.

В Америці чорні раби були випущені на „волю“, без землі. Французькі, російські і австрійські хлопи заплатили цілі мільярди золота дідичам за своє „увільненє“ та за одержанє кусочків землі.

Власно кажучи, всі сі увільненя в своїй основі ту і там відбувались однаково. Ту (Америка) і там (Європа) через сотки літ поливали хлопів своїм потом землі, понавшав ся в неволю шляхти, котра зробила їх своїми невільниками. Ту і там працювали вони по фільварках, майнах та плянтаціях, проливаючи віками свою кров. Скрізь були вони приватною власністю графів, фєвдалів і воєнних лицарів, котрі вважали, що вони мають право продавати, бити, мордувати, програвати в карти, міняти за собак та коні своїх рабів, не вважаючи на кольор шкіри: біла, чорна, жовта чи червона. І ту і там були приковані невільники до свого пана. Навіть родина, жінка і дочка раба, буди приватною власністю пана, і після волі котрого підданий женив ся. Навіть право першої ночі належало панови. Мало хто міг відкупитись від сего. — От характер старого рабства. Та се рабство чим ближше підходило до середини 19-столітя, не оглядаючись на всі тортури і відчай свого положення, то ту то там підводило голову і вбивало своїх гнобителів. Але без ясної програми — сі повстання були задушені. На поміч

сему визвольному рухову, йшла молода і мійська буржуазія з домагаєм свобідних рук для себе; та і її на перешкодї стояв темний дідич. Так отже атак з двох сторін повалив фєвдалський стрій — впала панщина. Отже не добра воля президента або цїсаря увільнила чорного або білого раба, а бурї революції і зміна в житю суспільних відносин.

Так буржуазія захопивши собі всі права, котрі дали їм можливість багатїти через визск дешевих робочих рук, — вони поріднили ся зі своїми вчорашніми ворогами дідичами, а декуди навіть підбили їх під себе.

Хлопи та Нігрі, задоволені „освободженєм“, а діставши ще деякі права, не могли замітити, що на їх синни, на їх працю і житє наклав лапу білий делікатвий визскувач — капітал.

Віпові волею відвичного рабства, не маючи ні програми, ні не розуміючи своєї сили, вони йшли на фабрики, мляви, фільварки, під сатїг голоду. Капітал не обмигнув і поличеного на землі фермера; і йому доволив „свобідно“ працювати на капіталістїв.

Так відбувалось руйнованє старих фєвдалських порядків, увільненє Нігрів і відпущенє на „свободу“ білих рабів.

Увільнені від старого пана — вони стали рабом нового цара, цїра капіталу. Новий володїтель земської кулі і людського житя, приказав рабам набудувати фабрик, заводів, залїзниць, крєвалів і поклясти дїлах в старого краю в новий і сям цїаком відновити житє; він „свобідно“ порушує робітничими арміями а кінець в кінець сьвіта, підганяючи їх тільки голодом. Замість влодїти кріпаком, він присвоює собі за нікчемну платню тільки його працю. Нинїшний раб працює далеко більше чим за панщини.

Замість дрібних фєвдалських армій, армій з потаним узброєнем, капітал здвигнув величезні армії з сучасним узброєнем. Він побільшив і удосконалив кримінали, поставив цілі легіони детективів і жандармів для охорони свого панованя і маєтку. Замість неотесаних полів, капітал наплодив просвічених полів і наказав їм славити бога і вчити варід покора. Нові пани будують школи, не на те, аби робітника і фармара уготувати тілесно, але й душу його зробити рабською; щоб так адеморалїзувати його розум, так знівечити його сьвітогляд, щоб навіть думка про увільненє здавалась божевільною.

Старе невільництво вмерло, нове жиє ще.

Але панове капіталісти! Коли старі раби йшли одинцем а не масами, не розуміючи своїх інтересів, — то поневолений вами сучасний пролетар-робітник, починає все більше і більше розуміти необхідність боротьби не одинцем, а масово і свідомо, розуміючи свої задачі, свої інтереси.

Коли старий раб борюва без програми, не розуміючи ясно де йти, — то сучасний пролетар узброєний програмою zorganizував свої юні, свою партію з прапором соціалїзму.

Старий раб чекав визволу від бога, цїсара або героя; сучасний пролетар каже:

Нїхто не дасть нам поратунку,
 Нї бог, нї цїсар, а нї метель,
 Коли сами ми не повстанем,
 Не зробим мукам всім кінець!!

Старий раб, коли тільки бачив луч свободи, простяг руку до буржуазних ласощів не бачучи обману, що завтра капітал поневолить його жінку, його дочку; — новий наємний раб не вдоволяєсь цівсумерком, а жадає повного сонїчного сьвітла, з бридоткою відкидає кивені йому буржуазні округини, жадаючи повного вдоволення за свою працю і своїх товаришів. Він упертою і непохитною борбою, знищить сучасну капіталістичну систему визску а замінить її на спільну, колективну працю. І тим на завжди увільнить народи від рабства а на знак своєї перемоги виставить на капіталістичних руїнах червоний прапор соціалїзму, прапор згоди, братерства і любови!



Робітнику! Чи бачиш, яка в тебе сила?

Потреба

В старім краю панщина та урядництво. Іх 60 ти літ, то дух рабства народом. І нині в Галичині, складають перед собою трубом. Радїе наш хлоп той дасть йому фіру волю як собі в неволї поєв.

З тої поради і тікають торбами на плечах, в Припшци в Канаду, і привітати. В Канаді є серватистів та лібералів солом; американський (помагай собі самий!) того помагає. Самі да поступила вперед лїця і Г а л и ч а н. Чому сїяч наших „білих Індіанців“ з колючою сьвітою жєлїзні дороги, бють бі працюють по фабриках.

„Добролюбють ся!“

Та сїліне не бачать, сь я в жє жємєня капіталу по уха, а в мійської Чотири роки тому канадійськими Русини ходити самонасам! Долов капіталїзм! Хай

І той клич то слава і ширше розходить ся українських робітників

Ми любимо, (старо) нуждою поплакав хто „маленьких“.

Не даром, коли сьвали нашим фармерам плакали і очоcho впи партії. Але відваж з і цїаля між ними і соціал мерські колюнї в Мабх, Сарто, а на півноч року в самій північній фармерських локалів

Заворуши ся в Саске мерї під Едмонтоном рілїсь видко? — Се к о т ь своєю кривду, о в ц о р о б и т и.

Згасают на який соціалістичний орган

Соціалїзм стремї підпримеців, а щоб окрема задовольняє у на полях фабриках і

Мовляв, організа олерациї. Але хай н внє житє має статись я демократична білї

Від нинї вже так сьві повинні розпочати ор

Органїзація кооп капіталїсти легко роз відбираючи нашим сь я задала бажаня „Ін народова партії. В брїках, трачках, май пда працю, людське лови перед буржуа поговоримо ширше

Війна

В Народнім Домі, в цїонального Соціалї було посвяченє вій ки воїх країв, аби п до сєї війни більші шого убиствя, а що дійсному розвоєні р одів. Перший забрав стрійських соц.-дем лно скритикував Р поступованєм прив рили ще: представ старий оборонець фран. соц. т. Жорес ства піддержують д аби як можна сильн говорили: т. Ганс

за абсолютізмом Боснії, проголошеною воїною диктатури в Хорватії — а якими доказами того, що народам Австрії треба самим освободжуватись від насильств і поневолення. Робітничий клас Хорватії і Славонії не треба ніяких рабунків на Балкані. Вони лашують балканським народам освободитись власними силами, бо вони мусять вперед з своїх плечей скинути безправство і абсолютізм. Соц.-дем. партія Хорватії і Славонії протестує проти воєнних предпринятій Австрії на Балкані і проти абсолютізму в Хорватії."

Дописи.

Товариші!

Чи пригадуєте Ви собі 1908 рік в Вінніпегу, як Ви вухли з голоду, як по бек-ярдах збирали ведогришки, викидані з готелів? Чи пригадуєте собі, як Вас сльозилих улицями вибирували полісмени та родували шлансами, знім наліде весна на праця? Нині Ви вже забули і те, що в іміграційнім домі на власні поєси вшлансьтеся ся. Чи намятаєте як вінніпегський мейор Івене сказав до Вас: „Ви люде погратили всі гроші на готелях а тепер хочете від мене хліба, — заберіть ся проч від мене, я не хочу Вас бачити!“

І таке саме діялось від Квебек аж до Принс Руперт. Чи пригадуєте Ви собі як консервативні боги в старім краю обіщували Вам що Канада потребує міліони працюючих рук? І Ви послухали їх... А нині? — Нині вони гонять Вас як собак, бо Ви є їхніми рабами невільниками. І будете так довго видавати ім свою кров, як довго не пішлете в парламенті своїх заступників, своїх робітничих і фермерських послів.

Тільки соціалісти являють ся Вашими приятелями. Пам'ятаєте Ви як соціалісти годували та збирали Вас підчас кризи в Манітоба-гол в Вінніпегу? Може вони собі відуст віднімали але Вас кормили. А нині все те Ви забуваєте, бо Ви роботу дістали вже. Замість того, щоби гуртуватись в соціалістичну партію, щоби спомогати свою рідну часопись, — Ви волочитесь по готелях, марнуєте гроші на кулі і по новім роцї, у Вас вже пусто в кишенях, як на весні в стодолі.

Наближаєсь 1913 рік і знова сподіють ся, що буде загальне безробітє — криза. Знова Ви з торбою на плечах будете манерувати через ціду Канаду за куском хліба.

І хто Вас тоді нагодує та одягне? Чи думаєте, що консерватисти або ліберали? — Ні!

Тому вставай, піднімай ся працюючий люду!...
Н. Савчук.
Ліптон, Саск.

— Вже вийшов з друку Гумористичний Календар на 1913 р. і коштує 25 центів.
P. Buniak, ul. Rizbarska 5
Lemberg, Austria, Galicia.

Дивна тактика.

Ніяк не розпізнаєш агітаторів з ядра гайдамацької організації, за чим вони агітують і яка їхня тактика.

Візьмеш котре число їхнього органу і видиш, що кождий з їхніх організаторів і агітаторів має свою тактику, свою ідею, свою ціль.

Іхня переконанє і засади вісеого по кусочку.

Цілий той елемент ніби соціалістичний, ніби повістітвичний, і самий не розпізнаєш, що і хто вони за одні. Один гайдамацький агітатор агітує за бенедіктовою організацією, котру уважає за найліпше средство в класовій борбі. Другий знова веде агітацію, аби збудувати де над філями „Гудсоуну“ хоть „масюцю Українчочку“. Третій хоче зібрати і умундурувати кілька баталіонів молодіжи і виправити на но-йорських пчїсатих або її безвусих. Четвертий примує до безпартійних соціалістів, котрі не належалиб до ніякої партії, не булиб оподатковані і звязані інтернаціонально. П'ятий же аж заснавав ся так пре до Socialist Labor Party, деб разом каже а „промисловими“ моглн зробити наїлад, (на кого? прим. скл.).

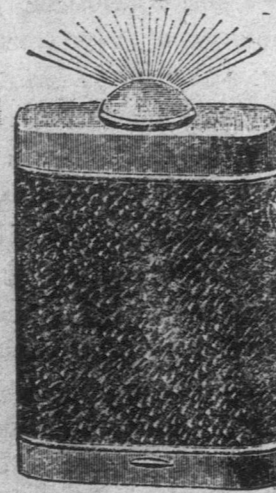
А скажи ім о їхній праці, о їхнім хаосї, — то сейчас поспілять ся на тебе як осн, мовляв то: „заєї поєви від костєла“. Ох, ви нещасні люді! Не крутїть ся по шевському, держіть ся такої тактики і принципів як усі зорганізовані народи, а тоді не буде потреби звертати вам найменшої уваги.

Т. Починюк,
член Socialist Party of Amer.

На будову „Нар. Дому“ в Ілліноїс, п. Снятин, зложили на руки т. Кушніра: Г. Пантенюк 2 д., Н. Прокопчук д. 1'05. По доларови: Г. М. Семенов, І. Бойчук, С. Федорак, Ю. Лесюк, Ф. Лутчак, Г. Ракалок, Ю. Томяк, В. Томяк, Ф. Стефанец; по 50 цт.: В. Грицик, Оля Бойчук, П. Довганюк, О. Кашкїй, і М. Калкїй. Разом 14 д. 55 ц. — І. Бойчук, секр.

ПОШУКУЮ
Мого брата Михайла Стефанька, котрий має перебувати в Брітїн Колумбії. Справа важна. Зголошуватись до: Geo. Stefanick, Box 17
Diamond City Alta.

НАПРАВЛЯЮ
машини, грамофони, клеозти, револьвери і т. п. по уміркованих цінах.
117 McGregor, мїк Стєла і Флора Аве.
Сем Мораховський



Електричне світло на фармах.

Бачите сей образок? Се є електрична лампка, котру може вигідно носити в кишеню, можеє з нею іти між солому, по стодолах, і ідете безпечно, бо лампка тая є так уряджена, що від неї нічого не випалять ся. Електрику має сама в собі, світить ясно за потисненом гузичка. Мязте світло в одній хвилі. Ціна разом з батареєю \$1 00 (з пересилкою поштовою.) Осїбно запасова батарея до сеї лампки 45 ц. (з пересилкою поштовою 15 ц. більше.) Купіть одну лампку на пробу, а переконаєте ся о її великій вартости. Носити можна з собою все і всюди в кишені. Пишіть на адрес:

RUSKYJ BAZAR
901 Main St. Winnipeg, Man.

Зверніть увагу!

Стережіть ся всіх інших продажів, коли знаєте, що L. Goldstein отирає

Велику Святотчу Випродаж,

котра починаєсь в понеділок 2 грудня о пів 9 год. рано.

Маємо на випродаж: Мужеські, жіночі і дїточі зимові убраня і футра, як також інші річи по зниженій ціні.

Пам'ятайте, що се не забава в цирку, а святотчна випродаж для моїх приятелів і коетумерів.

Пам'ятайте час і місце, понеділок 2 грудня.

LUI GOLDSTEIN

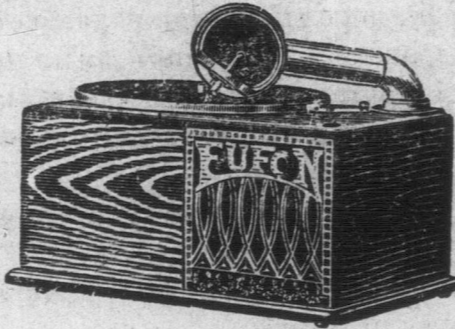
842 MAIN ST. WINNIPEG.

Говоримо по руськи, польськи і російськи.

За 18 долярів!

Ми подаємо тепер знамениту нагоду всім, що схотять з неї користати. За 18 доларів даємо:

- 1 грамофон, добре викінчений, справдженний з Німеччини.
- 6 кусників до граня, хто які собі замовить.
- 1 годинник з добрим верхом і добрим ходом.



25 ДІЖНИХ НОВОСТІЙ ЯК БРИТУ, запалач папіросів, Ф. Перо, друкарню, ножики, пасок, зеркала, мисочку з шіточкою, ланцюжок, пуларес, шпильку до краєвки і багато інших, разом 25 річий.

Все се, що ви числено вище даємо а 18. долярів годинкою. Не можете мати крашої нагоди на купно таких річий, як отєсь, яку вам тепер подаємо. Пишіть на адресу:

Specialties Agency Co. Box 3732 Sta. B. Winnipeg, Man.



Найліпша нагода, яка коли небув була, предкадає ся ше-лер Русинам в Америці!

14-каратний золотий годинник, краснє ригт окладини (женський або мужський), в двоє окладинками, високої вартости, американський осередок, з вивезеній доротним камінем, гварантований на 15 лт., вартостя 14 доларів.
14-каратний золотий ланцюжок, гварантований на 3 лта.
14-каратний золотий перстєць (є Вальме іменов) гварантований на 3 лта.
Ціна цих 3 предметів вносить 18 дол. 25ц, в написею на окладині на кождї годиннику „ПАМ'ЯТКА З АМЕРИКИ“ подїбно як на ілюстрації.

Присїльте нам 4 долари 74 ц. за 687 три повисїтї предметни.

Накопїл неє ті предмети по булї таї, як тут описано, то зверніть їх нам, а ми ширеє Вам гроші. Сю ішавку цїну, яку даємо тепер, даємо тільки на першій Валї ордер, щоб Ви ліпше повіракомали ся з нами. Присїльте нам 24 лт. вперед (почтовими марками по 3 лт.), а решту 4 дол. 50 цт. виплатите на експресовій офісі, наволи збї річи присїльте Вам до влодобї і коли вернеєте їх. Ви можете дуже легко продати їх за три рази більшу цїну як Ви нам платите. — За 6 годинника, 6 ланцюжків і 6 перстєць 25 дол., 1 дол. вперед, а решту, 24 дол. С. О. Д.

УВАГА! Експресовї компанї не вводиє сутя в Канаді, за те почта доходить до кождого мїсця, отже коли ви пішлете нам повну суму \$4.74 наперед, пішлемо вам пакуночок в оєлятою пересилкою.
Ви не потребуєте боїтєсь післати на перед повну суму бо ми відповісимо на все і можемо кождому коштумеровї вернути гроші коли він не буде задоволенї.

Dealers Wholesale Co., Dept. 185,
4 East 27th Street, New York, U.S.A.

Ціни шіфкарт потанїли,

отже чому не користаєте з нагоди? Ціни шіфкарт а тепер такі:

- з Черновець до Вінніпегу \$62.05
- зі Львова „ 60.80
- з Кракова „ 58.40
- з Лібава „ 53.00

Шіфкарти продаємо по можливо найтаньпших цінах і на всі корабельні лінії.

Посилаємо також гроші до старого краю, як також і вимїнюємо.

Полагаджеммо судові справи тутешні і старо-краєві.

Пишіть або зайдїть до нас, а переконаєтесь, що Вас обслужимо оєвїсно і чесно.

FENSON & SCHILLER

854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162

\$2.00 Гварантований Годинник

Превданий годинник, накручуваний ушкою, виглядає як золотий, показує докладно не тільки години, але й секунди, гварантований, добре випрокований — може дістати лише за \$2.00 з пересилкою. Не викидає гроша в болото, не купуйте доротних годинників, сей годинник є такий, який Ви власне хочете купити. Присїльте нам се оголошенє, Вашу адресу, і два долари, а ми Вам відоротно пішлемо гварантований годинник. Progress Importing Co., 348 E. 15 St. Dept. C. NEW YORK CITY

Календарі на 1913 р.

Купуйте і замовляйте завчасу, бо календарі що рік не стають.

- Руска Книгарня продає всі Календарі таньше як інші Книгарні.
- Приятель Жовніра з 90 образками 160 сторін з гарними історіями. Ціна 30ц.
 - Хлібороб, Календар для фермерів 30ц.
 - Пресвята родина 30ц.
 - Загальний Календар 75ц.

ВИБІР ГАРНИХ КНИЖОК

- Розвідник Кармелюк 766 сторін 2.28
- Сьвітломовки С. Рудавський 30
- Сьвітломовки Цьвіт - гарна історія за дївчиною 45
- Як утік Сїчачський з Дїброва 10
- Новий Збірник Народних Пісень 25
- Шв коли казок 20
- Український Співаник --- в 6 частях. Патріотичні, Стєпові, Ієгєричні, Стєпові, Любовні, Колодійки 141 сторін 40
- Сьвятя Інквізиція І. Сасєнбах 3
- Варвара Убрик, або злочин у князькїм Кашиторї 40
- З життя першїсного чоловіка і сучасних дїкунів з образками Жате 10
- Твори Олексї Сторожєнка 80

в гарнійшій оправї 1.00
Новий Ілюстрований музичний каталог 64 сторін і додаток до загального каталога книжок, вислєммо на жаданє безплатно.

НАШІ КАТАЛОГИ КНИЖОК І ІНСТРУМЕНТІВ ДАРОМ.

Уважайте, що у Вінніпегу є лише одна Книгарня, що має книжки на сдладі і що Вам вишле книжки скоро — а то є стара адреса:

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНТИСТИЧНИЙ ОФІС

547 Selkirk Ave. Winnipeg

Одинокий в Вінніпегу дентистичний кабінет, де можете розмовитись в рідній мові. Ціни умірковані. Робота гварантована. Зуби витягає ся без аїменьшого болю над газом. Роботу вконуємо найновїшими машинами і апаратами.

Свїт до сего!
INTERNATIONAL DENTAL PARLOR'S
547 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Потрібно мушині женцин

до науки голїрського ремєсла. Комплетний курс в вісьмох тижнях. Користаєте з спеціальної оєкції, бо ми платимо процент підчас науки. Зварїть даром. Інструктори - експерти, 17 лїт в 46 школах.

MOLER BARBER COLLEGE
220 Pacific Ave. Winnipeg.

рр

ПОРЯДКОВЕ Ч...
РІК IV.

Хто приїде або відно плату н...
В С...
ТОЙ ДІСТАН...
— КАЛЕНДАР...
— Корис...
бо календарів...
— тіл...

Дальші

Відень, 27 пал.
Вісти, що були р...
ні немовби Серби у...
стрійського консула...
лись невїрними. І...
цілком здоров, живе...
Ускуп.

Одеса, 27 пал.
Розійшлись віс...
Турки зачали мє...
Арменів. Росія сє...
сїла на Кавказ нї...
длїв війська.

Лондон, 29 пал.
По довнім прол...
ви, остаточно Сєрб...
ли порт Дураво і с...
бодлясь від еко...
зависимости Австр...
сьмїлий крок Сєрб...
кав велике обурє...
стрійського правн...
Відень, 29 пал.

Австрійський...
виїхав до Букаре...
порозумїтьсь з ру...
правительством,
думає робити в...
війни Австрії з Рє...
асекурації ясно, і...
не думає занєха...
війни з Росїєю.

Софія, 30 пал.
По завятїї бор...
гамлї, 9000 Туркї...

нас післати т...
ти від долярв...
Ми також...
Офіс от...
AL...
C.G...
667 Ma...